

מדינת ישראל – משרד הבריאות

החטיבה לעניני בריאות

מנהל רפואה

חוזר מס': 21/2011

ירושלים, ג' סיון, תשע"א
5 יוני, 2011

תיק מס': 3/0/200

אל: מנהלי האגפים הרפואיים – קופות החולים
מנהלי בתי החולים

הנדון: טיפול בפצע קשה - ריפוי

סימוכין: חוזר המנהל הכללי מס' 4/11 מיום: 23.1.2011

1. רקע:

פצע קשה-ריפוי הוא מצב מתמשך ומורכב המחייב טיפול בפצע הכרוך בסבל, כאב ופגיעה באיכות חיים. מהווה מטרד למטופל ואתגר למטפלים. בהעדר טיפול נאות והשגחה מתאימה, עלול הפצע להחמיר ולהביא לצורך בביצוע פרוצדורות כירורגיות עד כדי קטיעת גפה, דבר המוביל לירידה דרמטית בתפקוד החולה ולעומס רפואי וכלכלי. טיפול יעיל עשוי לחסוך סבל ולשפר את הבריאות בנוסף להתייעלות המערכת.

בהמשך לחוזר שבסימוכין בנושא הרחבת הסל לשנת 2011, להלן הנחיות בנוגע לטיפול בפצע קשה ריפוי כפי שהוכלל בסל שירותי הבריאות לשנת 2011:

2. המלצות:

2.1. הטיפול בפצע יינתן ב-3 רמות:

- א. טיפול ראשוני, מניעה והדרכה- במרפאות הבסיסיות בקהילה (באחריות הרופא המטפל).
- ב. טיפול במרפאה מקצועית בקהילה שתורכב מצוות רב-מקצועי (רופא מומחה, אחות מיומנת, דיאטן/ית, פיזיותרפיסט/ית וכדומה).

המרפאה תהיה בעלת יכולת להתייעץ בתחום אורתופדיה, כירורגיה ווסקולארית, כירורגיה פלסטית, שיקום, מחלות מטבוליות, מחלות כלי דם ועוד. מרפאה זו, תהיה בעלת יכולת להמליץ/לבצע טיפולים מורכבים שיינתנו בקהילה.

- ג. מרכז לטיפול בחולה פצע קשה-ריפוי במסגרת אשפוזית, שבמסגרתו יינתן טיפול באמצעות צוות רב מקצועי.
- ד. יישמר רצף הטיפול בחולה בין אשפוז לקהילה וההיפך.

2.2 בהיבט הקליני:

- א. אבחון: אבחון החולה יכלול בדיקה גופנית מלאה, בדיקת העור ובדיקה וסקולרית, טרם תחילת הטיפול ואחת לשנה לפחות, או בתדירות הנדרשת כתוצאה מהטיפול.
- ב. טיפול: הטיפול המניעתי והרפואי יינתן בהתאם לסוג הפצע והאטיולוגיה שלו, מאפייני החולה ובכפוף לשיקול דעת רפואי.

2.3 מתן טיפול בפצע קשה ריפוי יותאם לרמות הארגוניות:

- א. קבוצה 1- ברמת המרפאה הבסיסית בקהילה ייקבע הטיפול על ידי הרופא המטפל בהתייעצות עם רופא מומחה (ממרפאת פצע). אפשרויות הטיפול בקבוצה זו הן: טיפולים מקומיים, חבישות בסיסיות, הטרייה ומעקב.
- ב. קבוצה 2- ברמת יעוץ מרפאה מקצועית לטיפול בפצע- על ידי מומחה או קבוצת מומחים רב-תחומית במרפאה ייעודית. אפשרויות הטיפול בקבוצה זו הן: חבישות מתקדמות לרבות גבסים ומינעלים, טיפול בתת-לחץ / לחץ שלילי, טיפול במקרופאגים, טיפול באוזון וטיפול ברימות זבובים. כל אחת מהטכנולוגיות תינתן בהתאמה לשיקול הדעת הרפואי.
- ג. קבוצה 3- טיפול בתא לחץ: יינתן בהתאם לשיקול דעת רפואי (בכפוף לחוזרנו מס' 37/99 מיום: 23.8.99).

יודגש כי:

- הקווים מנחים לטיפול יהיו בהתאם למקובל במרפאות פצע.
- כל הטכנולוגיות חייבות להיות בעלות אישור אמ"ר של משרד הבריאות.

3. הכשרה והדרכה:

3.1 רופאים:

קופות החולים בשיתוף משרד הבריאות יגדירו מומחים לטיפול בפצע אשר יהוו גורם מרכזי בהמלצות, באשרור טכנולוגיות ובהדרכה של צוותים רפואיים.

4.

בקרה:

ההחלטה על הטיפול תעשה ע"י רופא מומחה, בעל ניסיון בטיפול בפצעים. קופת החולים תעקוב אחר ביצוע המלצות חוזר זה ומתן הטיפולים.

לצורך אחידות בהגדרות וקביעת זמן המעקב המומלץ בפצעים בעלי מרכיב איסכמו, ניתן להשתמש בטבלה הבאה המפרטת הגדרות ע"פ מקובלות בינלאומית:

דרגת סיכון	הגדרה	מעקב מומלץ
0	אין אובדן תחושה, אין דפורמציה, אין איסכמיה	שנתי ע"י רופא משפחה
1	יש אובדן תחושה, יש / אין דפורמציה, אין איסכמיה	כל 3-6 חודשים ע"י רופא משפחה
2	יש איסכמיה	כל 3-6 חודשים במרפאה הרב תחומית
3	היסטוריה בעבר של כיב / קטיעה או חולה דיאליזה	כל 2-3 חודשים במרפאה הרב תחומית

5.

דיווח:

נושא הדיווח, לרבות במסגרת פרויקט המדדים הלאומי, יוחלט ויובהר בנפרד.

הואילו להעביר תוכן חוזר זה ליריעת כל הנוגעים בדבר במוסדכם.

ב ב ר ב ה,
ד"ר חזי לוי
ראש מינהל הרפואה

העתק : המנהל הכללי

המשנה למנהל הכללי

ס/מנכ"ל בכיר למנהל ולמשאבי אנוש

ס/מנכ"ל בכיר לתכנון ובינוי מוסדות רפואה

ס/מנכ"ל לכלכלת בריאות

ס/מנכ"ל לתכנון תיקצוב ולתימחור

ס/מנכ"ל קופות חולים

ס/מנכ"ל להסברה ויחסים בינלאומיים

ראש המינהל לטכנולוגיות רפואיות ותשתיות

נציב קבילות הציבור

נציב קבילות הציבור ע"פ חוק ביטוח בריאות ממלכתי
חשב המשרד
היועצת המשפטית
אחות ראשית ארצית וראש מינהל הסיעוד
ראש שרותי בריאות הציבור
רופאי מחוזות – לשכות בריאות מחוזיות
מנהל האגף למדיניות טכנולוגיות רפואיות
מנהל אגף רישוי מוסדות ומכשירים
ראש שרותי בריאות הנפש
מנהל האגף לגריאטריה
מנהל האגף לרפואה כללית
מנהל האגף לרפואה קהילתית
מנהל האגף לשרותי מידע ומחשוב
מנהל המרכז הלאומי לבקרת מחלות
מנהל האגף לשעת חרום
מנהלת האגף להבטחת איכות
מנהל אגף ביקורת פנים
פיזיותרפיסטית ראשית
מנהל המחלקה לאבזורים ומכשירים רפואיים
מנהל המחלקה לאפדמיולוגיה
מנהלת המחלקה לתזונה
מרכזת המועצות הלאומיות
מנהלת השרות הארצי לעבודה סוציאלית
הספרייה הרפואית
אחראית ארצית על הסיעוד – ברפואה כללית
אחראית ארצית על הסיעוד – ברפואה קהילתית
אחראית ארצית על הסיעוד – בבריאות הנפש
אחראית ארצית על הסיעוד – בגריאטריה
אחות ראשית – קופ"ח הכללית
הרופא הראשי האגף לטיפול במפגר - משרד הרווחה
קרפ"ר – צ.ה.ל
רע"ן רפואה- מקרפ"ר
קרפ"ר – שרות בתי הסוהר
קרפ"ר – משטרת ישראל
מנכ"ל הסתדרות מדיצינית – "הדסה"
רכז הבריאות , אגף תקציבים – משרד האוצר
יו"ר ההסתדרות הרפואית בישראל
יו"ר ארגון רופאי המדינה
יו"ר המועצה המדעית – ההסתדרות הרפואית
מנכ"ל החברה לניהול סיכונים ברפואה
בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי
ארכיון המדינה
מנכ"ל חברת ענבל
מנהלת המחלקה לניהול סיכונים - חברת ענבל

סימוכין : 20468411